

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemnik velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemnik velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izven nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 258.

V Ljubljani, v petek 9. novembra 1888.

Letnik XVI.

Nova vojna postava.

△ Neki politični sitnež imenoval je nekdanjo Evropo skladišče raznih mōd, a danes jo smemo imenovati velikansko orožnico. Če je opravičen stari pregovor „Si vis pacem, para bellum“, gotovo mlajši ljudje doživimo konec sedanjega stoletja srečne čase večnega miru, ko bodo na travnikih in senozetih rasli sami bajoneti iz tla. Pa dovolj šale, novo težko breme bo nova vojna postava naložila deželam.

Stara vojna postava z dnē 5. decembra 1868 bode se temeljito prenovila, akoravno vsled raznih dostavkov in popravkov že več ni podobna prvotni. Deželna bramba je bila s prva določena za varstvo dežel, a sedaj je postala že redna vojska. Vojna dolžnost se je še bolj raztegnila z novo postavo „črne vojske“.

Najostrejša prememba v novi, državnemu zboru predloženi postavi je § 14., ki bo število letnih novincev povišal od 95.474 mōž na 103.100, torej za 7626 mōž. Za deželno brambo nabiralo se bode v prihodnjih desetih letih v totranski državni polovici 10.000, na Ogerskem 12.500 mōž. V prihodnje se ne bo določevalo vojno število armade, marveč le vsakoletno število novincev, ker tudi druge države nimajo postavno določenega števila cele armade. Ako se po novem določi število novincev, mogoče je tudi določiti, v koliki meri more prebivalstvo dati vojakov.

Število novincev za deželno brambo dosedaj ni bilo določeno, zato zahteva vojni minister tudi tū določeno število. Važna prememba zadeva tudi nadomestno reservo. Doslej je bilo 10 odstotkov novincev določenih za nadomestno reservo; v prihodnje bodo se nabirali za reservo novinci, ki ne spadajo ne v stalno armado ne v deželno brambo. Osnovni bodeta dve nadomestni rezervi, za stalno armado in deželno brambo. Ti rezervniki bodo: začasni oproščenci, vsi kandidati duhovniškega in učiteljskega stanu, posestniki zemljišč, ki morajo skrbeti za svoje, in vsi prekoštevni potrjenci. Vsi nadomestni rezervniki morali se bodo po osem tednov

vaditi v orožji ter hoditi k orožnim vajam, kakor rezervniki stalne vojske in deželne brambe.

Važna prememba je tudi ta, da se bo naborno leto pričnalo z 21 letom, ker so se prepričali, da je bilo z 20. letom potrjenih sposobnih komaj 30 odstotkov za vojaško službo.

Tudi naprava jednoletnih prostovoljcev se ni obnesla. Vlada dokazuje v svojem poročilu, da služi v rezervi vsako leto okoli 1400 oseb, ki niso naredile izpitov za rezervne častnike. Zato bo nova postava poopravila določbe za jednoletne prostovoljce. Najbolj je ovirala vojaško izobraženje prostovoljcev okoliščina, da so smeli mej svojo vojaško službo nadaljevati velikošolske nauke. V prihodnje jim to ne bode dovoljeno. Kdor ne bode napravil častniškega izpita, služiti bode moral še jedno leto. Tudi si ne bodo mogli izbirati garnizij, kakor doslej. Služba na državne troške dovoljena bode le onim revnim dijakom, ki se morejo izkazati s potrebnimi šolskimi spričevali. Oni, ki se šolajo ali delajo izpite v inozemstvu, služiti bodo morali kot prostovoljci na svoje troške. Tudi medicinci bodo morali služiti kot vojaki.

Pomorska služba bode se podaljšala za tri leta. Vojna uprava upa, da bo vsako leto nabrala do 150.000 novincev, dočim jih je dosedaj 119.000, torej okoli 30.000 manj — s pomorsko brambo. To so ob kratkem premembe vojaške postave, katere bodo davkoplačevalci močno čutili. Državni troški se bodo pomnožili, in letošnji prebitek državnega proračuna premenil se bode v znaten primanjkljaj.

Ali Nemec pravi: „Glücklich ist, der vergisst, was nicht mehr zu ändern ist.“ In če rabimo pri tej resni stvari ono banalno besedo, smemo tudi vlado prositi, da se ozira na olajšave. Doslej je znašalo število naše armade 800.000 mōž, toda to polno število je bilo le na papirji. Resnično število bode se splošno s to novo postavo.

Vojna uprava ozirala se je na svoje sosede. Nemčija ima za 276.000 močnejšo armado, Rusija za 1.5 milijona, in Avstrija prekosi v tem oziru Ita-

lijo le za 234.000 mōž. In ravno Italija zbira vse moči svoje, da bi pomnožila svojo vojsko, akoravno je čez glavo v dolgovih.

Ker pa nova postava določuje število novincev za deset let in je doslej državni zbor vsako leto določeval njihovo število, stopila bo tudi v parlamentarnem oziru ta prememba v veljavo. Ker namreč državni zbor s tem zgubi pravico določevati vsakoletno število novincev, premenila se bode ustava, in za to premembo bo treba dvetretjinske večine. In tū nastane vprašanje, kaj bo storila „zdužena nemška levica“? „N. Fr. Pr.“ priporoča svojim prijateljem, naj ne prodajo domovine za lečnato jed, marveč glasujejo za novo vojno postavo in pokažejo, da so jim državni interesi nad strankarstvom. „Tagespost“ vé za novo vojno postavo navesti le evropsko politiko in zvezo z Nemčijo. Obstoje in moč države sta ji odveč. „Deutsche Volkszeitung“, glasilo državnega poslanca Pradeja, pa roti opozicijo, naj glasuje proti postavi, torej po besedah „N. Fr. Pr.“ prodá domovino.

Kar se tiče državno-zborske večine, je že znano, da ne ugovarja v takih slučajih. Pokazala je, da je prava avstrijska stranka, ker je v zadnjih devetih letih vedno dovoljevala bremena, katera zahtevajo državni interesi. Tudi sedaj bo storila svojo dolžnost.

Narodna večina v deželnem zboru kranjskem.

(Dalje.)

Če pomislimo, v kakem položaji so bile deželne finance takrat, ko smo jih prevzeli, in kakov je bil takrat proračun deželnega zaklada, kaka bilanca njegova, se pokažejo pač na prvi pogled grozovite številke. Jaz sem izračunal to stvar za vsa ta leta, pa vas bodem takoj danes nadlegoval s primero zadnjega leta, za katero je bil proračun sestavljen po prejšnji večini, t. j. leta 1883., z letom 1889., za katero danes budgétiramo mi. Proračun dežel-

LISTEK.

O žalovanji.

Kako različne so bōje in načini, s kojimi se je označevalo in izražalo žalovanje pri posamičnih narodih! Razven rudeče barve bile so vse barve ali so pa še v rabi pri raznoterih narodih, in celó rudeča barva ni bila izključena popolnem. Boga smrti so si stari Indi predstavljali rudečega, kakoršen je bil v srednjem veku n. pr. rabelj.

Toda omenim naj pred vsem barvo in obleko! Stari Egipčani oblačili so se v žolto, njih etijopski sosede sivkasto. Pri Grkih in Rimljanih nosili so možje črno obleko, ženske pa belo. Običaj ta se je razširil tudi po porimljenih pokrajinah v zapadni Evropi in se je dolgo ohranil, in celó tedaj, ko so narodi preplavili starorimski svet. Še v petnajstem stoletju so se žene v španjski Kastiliji, koje so žalovale, oblačile v bela ogrinjala. Toda pozneje je črna barva postala pri ženski obleki običajna.

Po Avstrijskem se je od časa kralja Ferdinanda I., ki je po smrti svojega brata, cesarja Karola V., s svojo rodbino hodil črno oblečen, kmalu širil ta

običaj po vseh vrstah prebivalstva, še celó ondi, kjer sta beda in skromnost zabranjevali vse take formalne pojave žalovanja. Slično je in je bilo do današnjega dnē po vsi Evropi.

Pozneje preselila se je črna barva po naseljenih i v Novi svet, kajti beli Američani vzlic svoji originalnosti kakor v družih rečeh tako tudi v izraževanju žalovanja niso se mogli otresti evropskega ukusa.

V iztočnih azijskih deželah, osobito pa v Kini in zapadni Indiji, je še dandanašnje bela barva znak žalovanja. Mohamedanski narodi, kedar žalujejo, oblačijo se v obleko modre ali vijoličaste barve.

Ta različnost bárev v obleki za izraz žalovanja, pa ni posledica povsem svojevoljnosti. Ta smatra v rumeni barvi zakon prirode, koji se pojavlja jeseni v osipajočih se drevesnih listih, v hirajočem človeškem telesu; drugi zopet uvidevajo v modri barvi podobo nebeških sedežev, kamor se preselijo duše pravičnih po smrti. Siva barva označuje prah in pepel, iz kojega je bil ustvarjen človek in v koji se zopet premeni. Vijoličasta barva v prispodabljanji med modro in črno barvo pomeni zopet poleg žalovanja upanje v svidanje po smrti. Bela barva je Kitajcem, koji verujejo, da duše umrlih

postanejo zaščitniki živečih, znamenje čistosti in neumrjivosti. I baš ta barva bila je pri grških in rimskih ženah izraz nepopisnega bóla, a črna značila je pri možeh vero, da mrtvi šetajo ponoči v podsvetu.

A so še drugi načini žalovanja. Iztočni narodi strigli so si od pamtveka lase. Tudi pri Grkih je bilo to v navadi. Žalujoči Rimljani si pa niso strigli ni las, ni brade, dasi so ob družih prilikah isto izvrševali. Stari Židi imeli so za izraz žalovanja najostrejšo odnošaje: pulili so si lase, trgali in razkrajali halje, potresali se s pepelom ter se postili. Pri njih bila je tudi strogo določena dōba žalovanja: za Savla žalovali so sedem dni, za Mojzesa trideset.

Žalovalna dōba je jako različna. Pri starih Rimljanih trajala je deset mesecev, toda skrajševali so jo potem, kolikor je bilo komu let, koji je umrl, in tudi gledé družih okoliščin; po veliki vojni bila je žalovalna dōba skrajšana uradno na trideset dni, da bi se žene zopet mogle brez javnega sramovanja močiti. Po otrocih, koji so umrli v starosti treh let, niso žalovali. Po Rimljanih razširila se je kakor barva obleke tudi dōba žalovanja po vsi Evropi, toda i ta odnošaj premenil se je pri različnih narodih raznovrstno gledé potreb.

nega zaklada za leto 1883. nam kaže potrebščine okoli 400.000 gld. in računski zaključek, ki je tukaj bolj merodajen, nam kaže potrebščine 457.485 gld. 84 kr.

Jaz tukaj povdarjam, da sem pri tej potrebščini pravo potrebščino vedno imel pred očmi in se vé nisem mogel tako računati, kot ekscelenc baron Schwegel, ki je kar dejal: odbiti zastanke, temveč od potrebščine je odbiti zastanke pričetkom leta in prišteti zastanke koncem leta, to kaže pravo potrebščino. Te je torej bilo 457.485 gld. 84 kr., in rečem, da je na to največ vplivala rubrika različni troški z 68.441 gld. 20½ kr., in to naravno. Leta 1883. imeli smo cesarsko slavnost in jaz sem tudi tukaj pripravljen, ozirati se na to ter od te skupne potrebščine izbrisati te številke, da bode ves pravi efekt po odbitem izrednem kreditu za deželno slavnost iznašal 395.000 gld. Vzemimo nasproti temu v roko prilogo 66. in našli bomo na strani 4., da cela potrebščina iznaša pri deželnem zakladu sedaj za l. 1889. nič manj nego 820.895 gl. 76 kr. Tedaj smo poskočili, bi se nam utegnili ugovarjati, tekom petih let od 395.000 gld. na celih 820.000 gld. Ako bi bila stvar v istini taka, bila bi sodba utemeljena, da smo slabo gospodarili in bi kranjska dežela lahko bridko tugovala po prejšnji večini in prejšnjem deželnem zboru; ali lahko je dokazati, da je treba tukaj v poštrev jemati neka posebna fakta, ki vplivajo na finance dežele. Tukaj so v prvi vrsti neke svote, ki so se dovolile za investicije in katere je treba tukaj po pravilih natančnega budgetiranja izločevati; namreč za zgradbo nove bolnišnice in nakup zemljišča za-njo 15.500 gl. To je izreden kredit, katerega ne gré prištevati navadnim kreditom; dalje je tu pritegniti trošek za pokritje primanjkljaja normalno-šolskega zaklada v znesku 118.100 gld., dalje troške za zgradbo bramborske vojašnice v Ljubljani — čista investicija — v znesku 50.000 gld. Odtegniti je tudi nedostatek posojilnega zaklada 97.858 gld. 18 kr., in če odtegnete vse te potrebščine, katere sem sedaj označil, pridete do zaključka, da iznaša prava potrebščina deželnega zaklada 539.487 gld. Za to tedaj moramo v prvi vrsti prevzeti odgovornost. Je nekak zvišek in zdaten zvišek; videli pa bomo takoj, kako se je vporabljevala potrebščina iz leta 1883. v primeri s tem, kako nameravamo sedaj za l. 1889.

Naš budget je sestavljen po naslovih, in če primerjamo naslove v dotičnem računskem zaključku in proračunu, jaz imam vedno pred očmi računski zaključek za leto 1883. in proračun za leto 1889., ki se smeta tem lože primerjati, ker kaže skušnja zadnjih let, da je proračun navadno manj ugođen, nego računski zaključek.

Pri troških deželnega zbora je razloček le majhen. Pri splošnih administrativnih troških vidim, da se sedaj 5936 gld. 68 kr. več porablja po prilogi 66., nego se je bilo potrosilo v to svrhu leta 1883., in sicer razlog je evidenten, prvič se je bila opravičina deželnih odbornikov zvišala v skupnem znesku 1600 gld., potem se je na novo moral vrediti stavbinski urad in se je tudi pomnožilo dotično osebje za enega inženirja in napravilo mesto nadinženirja, potem se je obremenil deželni zaklad pri tej točki po nekaterih zdatnih pokojninah, tako

Rimski zgodovinarji pripoveduje, da stari Nemci niso žalovali po svojih umrlih ženah, toda dolžnost je bila ženam po svojih umrlih možeh izražati veliki bôl.

Še vestneje se ta prečudni odnošaj popisuje o starih Slovanih. Da bi bili možje po umrlih ženah žalovali, ne pripoveduje se nikjer, toda iz verodostojnih virov se izvestuje, da je pri baltških, ruskih, srbskih, bolgarskih in poljskih Slovanih bil običaj, da so zajedno z mrtvimi možmi sežigali tudi njih živeče žene.

Ta baje stari staroindiški odnošaj pri Slovanih se samo takrat ni izvrševal, ako je žena hotela prostovoljno iti za možem v grob. Kmalu nastalo je dolžno tarnanje žen na gomili mōž. Drugje so prirejali pogrebne slavnosti, gostije itd.

Dôba žalovanja v popolni črni obleki in potem v polužalji v sivkasti obleki določuje se po različnih deželah evropskih tudi mnogovrstno. Od davna v tem oziru pohaja pravila iz Francije. Svoje dni so ondi navadno žalovale žene za možam trinajst mesecev, mož pa za ženo samo šest. In teh šest mesecev se menda drže še dandanes. V vladajočih rodbinah se dôba žalovanja določuje po starih pravilih za vsak posamični slučaj inace. A. S.

prejšnjemu knjigovodji koj za 1125 gld., kancelijskemu oficijalu Pagliaruzzi-ju za 900 gld., neki vdovi za 333 gld. To vse je vplivalo na to potrebščino; in z druge strani se ne smé pozabiti, da so se tudi petletnice povišale in naravno, da imamo pri tej točki pomnožene troške.

Troški za privatnopravno stran posesti ne kažejo veliko prememb. Pri troških za zemljedelstvo vidimo, da so številke različne. Leta 1883. se je potrosilo 2670 gld. 40 kr., za leto 1889. smo postavili v proračun 11.660 gld., tedaj več za celih 8990 gld., in zakaj? Vi imate tukaj najprej novo rubriko za hidrotehnična dela 6000 gld., in jaz mislim, nikoga ni v tej zbornici, ki bi ugovarjal dotični številki; to je evidentna potreba. In zasluga je te večine, da je to postavila v proračun in žrtvala je v te namene. (Klici na levi: res je!)

Za pogozdovanje Krasa niste imeli nič, mi imamo 1000 gld. Za povzdigo kmetijstva imamo 3000 gld., o katerih prej ni bilo ne sluha, ne duha. Te številke nas dovedejo do zaključka, da za leto 1889. tukaj 8990 gld. več potrebujemo. Troškov za javno varnost je leta 1883. bilo 83.187 gld., za l. 1889. je preliminiranih 115.706., zvišek tedaj za 32.519 gld. Na ta zvišek vplivajo nekoliko troški za žandarmarijo, največ pa vplivajo večji troški za prisilno delavnico, pri kateri smo poskočili kar za 36.235 gld. Gospod Deschmann, ki je sam referent za prisilno delavnico, ne bode trdil, da je ugovarjati tem pomnoženim troškom v interesu deželnih financ, in bode potrdil, da je to neki jako produktiven trošek, da je prisilna delavnica popolnoma aktivna ter vrže v okrogli svoti 15.000 gld. čistega dobička. Če mi primerjamo proračun za leto 1883., takrat ko ste imeli vi upravo prisilne delavnice, takrat se je bila bilanca sklenila z deficitom 10.000 gld.

Pri troških za zdravstvo smo poskočili za 2601 gld., pa tu je pomisliti, da je računjenih 2000 gld. za plače novim okrožnim zdravnikom, tudi troški za nakup animalnega cepila fungirajo tukaj s svoto 1000 gld.

Za dobrodelne naprave se je potrosilo več za 49.256 gld., večinoma zopet, in to kaže proračun blazničnega zaklada, ker se je blaznica razširila.

Največji zvišek je pri troških za pouk in omiko, ker iznaša 147.278 gld. Jaz sem že prej dejal, da je odbiti od teh 118.100 gld. primanjkljaja normalno-šolskega zaklada, vendar je pa še dovelj velika dotična pozicija. Tu pa ne smemo prezirati, da se je učiteljski penzijski zaklad zvišal za 1712 gld., da smo kot podporo za šolske stavbe postavili pri tej naslovni številki znesek 6000 gld. in 400 gld. smo dali posojil. Za obrtno šolstvo smo potrosili 8000 gl., česar vsega prej ni bilo. Takih svot bi navajal še dovelj in mi bi prišli, ako se ozremo na vse te številke, le do enega zaključka, namreč do tega: tudi prejšnji deželni zbor, priznavam, je štedil z deželnimi financami, bil je skrben, bil je vesten gospodar, ali stališče gospodov je bilo preveč tesno-srčno, preveč omejeno in razloček je ravno ta, da mi sedaj več žrtvujemo za produktivne troške, da gledamo več na investicije, veliko skrbimo za amelioracije in za to, da si opomore naš kmetski in naš obrtni stan, kakor ste storili vi, ko je večina vaša bila sestavljena zlasti iz zastopnikov takih krogov, ki imajo interes na tem, da nizke ostanejo deželne priklade. (Konec prib.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 8. novembra.

Notranje dežele.

Načela *združene nemške levice* so izražena v treh besedah: državna enotnost, nemštvo, prostost. Pod „državno enotnostjo“ razumeva levica cislitvanski centralizem; na Ogersko se pri tem ne ozira. „Nemštvo“ pomeni toliko, kakor izključno gospodarstvo Nemcev; vsi drugi avstrijski narodi so le državniki druge vrste. „Nemštvo“ omejuje tretje načelo „prostost“. Ne vsi Nemci, marveč samo takozvani liberalni Nemci naj imajo privilegij do gospodarstva. Ta prostost ali bolje rečeno prostomisljenost obstoji v tem, da se odreka pozitivno verskim načelom vsak vpliv na državne in sploh javne razmere in zadeve. Posebno katoliška vera in morala naj se prezirata pri vseh javnih zadevah. Tem levičarskim smotrom nasproti pa se vstrajno drži krščansko-konservativna stranka nastopnih načel: Ne cislitvanska, marveč sploh državna enotnost, enotnost in moč habsburške monarhije mora biti zvezda-voditeljica. Nasproti privilegiju nemškega gospodarstva povdarjajo konser-

vativni nazori, da so vsi narodi monarhije enakopravni. Kar se pa tiče prostosti, želí jo vsak človek. Toda brez reda ni prostosti. V državi pa, v koji je ogromna večina prebivalstva krščanska, mora biti državni in družinski red v popolnem soglasji s krščanskimi svetovnimi načeli. Združena nemška levica je politički in verski razkol, desnica pa zastopa vse opravičene materialne in duševne koristi vseh avstrijskih narodov.

Vest, da bo odpoklican *msgr. Galimberti*, se še vedno vzdržuje v dunajskih diplomatskih krogih. Natančnega se seveda ne vé ničesa v tem oziru, le toliko je gotovo, da bi merodajni krogi jako obžalovali, ako bi zapustil sedanje svoje mesto nuncij, ki si je pridobil splošnje spoštovanje in naklonjenost vsled svojih miroljubnih namer in diplomatskih zmožnosti.

„Neue Preussische Ztg.“ razpravlja jako simpatično avstrijsko *ново orožno postavo* ter konstatuje, da bo ž njo Avstrija izdatno pomnožila svojo orožno moč „v strah vsem sovragom“. Tudi je mnenja, da v državnem zboru ne bo pobijala te predloge nobena „resno in pametno misleča stranka“. No, takih čudakov se nam vendar ne manjka; opozorujemo samo na pisavo „Deutsche Volksztg.“

Premembe v diplomatskem koru so dognane. Grof Chotek gre iz Bruslja v Draždane, baron Herbert Rathkeal iz Draždan v Stuttgart, knez Wrede iz Stuttgarta v Monakovo, grof Khevenhüller pa bo šel v Bruselj.

Vnanje države.

O prvi seji *srbske* revizijske komisije poroča „Pol. Corr.“: Kralja Milana so člani pri njegovem prihodu sprejeli z živahnimi živio-klici. Kralj je otvoril zborovanje z daljšim govorom, v kojem je navedel hibe sedanje ustave, načrtal v glavnih potezah ustave zapadno-evropskih držav ter naglašal načela, koja mora neprestano imeti srbski narod pred očmi, ko si snuje novo ustavo. O nadaljnjem izidu smo že ob svojem času poročali, dostaviti nam je edino le še to, da je komisija vsled Ristićevega predloga izrekla kralju svojo zahvalo, ker je prepustil za zborovanje veliko dvorano v svoji palači.

Iz *ruske* prestolnice se poroča v „Köln. Ztg.“: Čudno, a vendar dokazano je, da je zakrivil nesrečo na železnici pri Borkiju prometni minister Posjet sam. Minister se je na svojem poletenskem nadzorovalnem potovanji vozil s svojim vozom nad 10.000 vrst (ruskih milj) na daljavo, a prišedši domov ni ukazal preiskati svojega voza, akoravno pravila ukazujejo to že pri vožnji 6000 vrst. Ministrov voz je bil v dvornem vlaku prvi za strojem ter se je koj v začetku že jako sumno gibal z ene strani na drugo; jasno je bilo, da ni vse v redu, in v resnici je ta voz skočil prvi s tira, ker se je zlomila njegova os.

Bukareški „Romani“ objavlja peterburško pismo ki pravi: „Mej *Rusijo* in *Nemčijo*, koje slednjo zastopa *Avstrija*, se bje odločilna bitka zaradi vpliva v Srbiji. Rusija ne bo prej mirovala, dokler ne bo dosegla svojega namena. Naraščanje ruske mornarice v Črnem morji ni samó krajevnega pomena, marveč jej je namen, da skupno s Francijo brani Sredozemsko morje. Sploh pa se Rusija kolikor moči utrjuje od Balega do Egejskega morja, da zajezi prodiranje Nemčije in zabrani njen naval proti iztoku.“

Iz Berolina se poluuračno poroča: Dobro poučeni *nemški* krogi trdijo, da bo obiskal *ruski* car cesarja Viljema še-le meseca julija prihodnjega leta. Car bo prvi vladar, ki bo pozdravil v Berolinu Viljema, kakor je ta najprvo potoval v Peterburg. Ko se bo mudil car na nemških tleh, vršile se bodo velike slavnosti. Avstrijski cesar in kralj Humbert bodeta prišla v Berolin še-le pozneje, tudi se ne vé, ali se bodeta skupaj mudila v nemški prestolnici. Gotovo pa je, da se ne bodeta sešla z ruskim vladarjem.

Načrt nove organizacije *nemškega* generalnega štaba je izdelan ter se je že predložil cesarju. Dosedanji načelniki oddelkov bodo postali načelniki departementov ter prenehali biti generalni stanovalniki. Ravno takó bo odpadel štabni načelnik pri nadzorstvu poljskega topništva, ker se bo opustila ta oblastnija. Sploh pa bodo imeli načelniki generalnega štaba večjo samostojnost in večjo oblast tudi v osebnih zadevah.

Francoska revizijska komisija je sklenila s 6 proti 4 glasovom, da mora presojo ustave izvršiti poseben v ta namen sklicani ustavodelni zbor. — Prejšnji minister in tovariš Boulangerjev je z nekim svojim govorom v Revignyju opisal Boulangerja kot bivšega vojnega ministra: Zadeve Schnäbele francoska vlada ni smela popolnoma razjasniti, ker bi bila s tem primorana svetu pokazati pravi položaj Francije, ki ni bila nikedar v toliki nevarnosti, kakor ravno v tej dôbi. General Boulanger je silil k vojski z Nemčijo, akoravno je bilo takrat še-le 20.000 Lebelovih pušk gotovih in akoravno je bilo znano, da vojaki niso imeli nikakoršnega zaupanja do starih pušk. Trdnjavsko topništvo je bilo popolnoma demoralizovano. Višji vojni svet je moral tu priznati, da Boulanger nima niti ene dobre lastnosti, koje mora imeti vsak vojni minister. Eden svetnik se je izjavil: „Ako imamo pred seboj Pruse in za hrbtom Boulangerja kot vojnega ministra, potem smo izgubljeni.“

Danes je pričela *italijanska* zbornica zborovati. Gledé finančnega položaja ministerski svet